

LBRIS

We know
books

DONNA TARTT

Micul prieten

Traducere din limba engleză și note
MAGDA GROZA

LITERA
București

PROLOG

Charlotte Cleve avea să-și reproșeze toată viața moartea fiului ei, pentru că hotărâse să organizeze masa de Ziua Mamei la ora șase seara, în loc s-o fi sărbătorit la prânz, după ce veneau de la biserică, așa cum se obișnuia în familia Cleve. Rudele în vârstă își exprimaseră nemulțumirea față de acest aranjament, în primul rând pentru că aveau suspiciuni față de inovație, în principiu, însă Charlotte simțea că ar fi trebuit să acorde mai multă atenție curentului subteran de mormăieli, reprezentând un soi de avertisment neînsemnat – dar rău prevestitor – asupra celor ce aveau să se întâmple, un avertisment care, deși pare neclar fie și retrospectiv, a fost probabil la fel de bun ca oricare altul din cele pe care putem spera c-o să le primim vreodată în cursul vieții.

Deși celor din familia Cleve le plăcea foarte mult să-și povestească până și cele mai neînsemnate evenimente din istoria neamului lor – repetând cuvânt cu cuvânt, într-un stil înflorit și cu întreruperi retorice, scene întregi de pe patul de moarte sau cereri în căsătorie care avuseseră loc cu o sută de ani în urmă –, evenimentele din acea teribilă Zi a Mamei nu s-au discutat nicio dată. Nu au fost discutate nici măcar în grupuri mici, de câte două persoane, în timpul vreunei lungi călătorii cu mașina sau când, nevenindu-le somnul, se întâlneau

noaptea târziu în bucătărie, fapt cu totul neobișnuit, deoarece prin aceste discuții cei din familia Cleve dădeau un sens lumii. Până și cele mai nemiloase sau mai neașteptate dezastre – cum au fost incendiul care o ucisese pe una dintre verișoarele lui Charlotte când era mică sau accidentul de vânatoare în care-i murise unchiul pe vremea când ea era încă în școala primară – erau reluate neconținut, prin vocea blândă a bunicii și vocea severă a mamei, care se amestecau armonios cu vocea baritonală a bunicului, cu îngânarea mătușilor și cu anumite fragmente ornamentale, improvizate de soliști îndrăzneți, preluate cu nerăbdare și dezvoltate de cor, până când, într-un final, ajungeau cu toții, printr-un efort de grup, la un singur cântec, un cântec care era apoi memorat și interpretat de întreaga trupă încă o dată, de la început, un cântec care, încet-încet, eroda memoria și lua locul adevărului: pompierul furios că nu a reușit să readucă la viață micuțul trup se metamorfoza adorabil într-un bocitor înduioșat, iar cățeaua – un prepelicar pe nume Queenie – deprimată și nedumerită preț de câteva săptămâni după moartea stăpânului său era preschimbată într-o legendă de familie care îl căuta neîncetat pe cel iubit prin toată casa și urla inconsolabilă în cușcă întreaga noapte sau lătra voios, în semn de bun-venit, ori de câte ori fantoma lui se apropia de curte – fantomă pe care numai ea, cățeaua, putea să o simtă. „Câinii pot vedea lucruri pe care noi nu le vedem“, declama de fiecare dată mătușa lui Charlotte, introducând replica la momentul potrivit în istorisire. Mătușa era cam mistică, iar povestea cu fantoma era inovația ei.

Cât despre Robin, micuțul și dragul lor Robs... după zece ani, moartea lui îi chinuia la fel. În acest caz nu s-a adăugat nici un pic de lustru vreunui detaliu. Oroarea

acelei morți nu a fost supusă nici unui proces de reparare sau transformare prin vreuna din tehnicile narative cunoscute celor din familia Cleve. Și, întrucât această amnezie voită a împiedicat prefacerea morții lui Robin într-un soi de folclor dulceag de familie – folclor care netezește până și cele mai amare mistere, dându-le o formă confortabilă, comprehensibilă –, amintirea evenimentelor din ziua aceea avea ceva fragmentar, haotic, țândări de coșmar care se aprindeau dintr-odată la mirosul de glicină, la scârțâitul sârmei de rufe, la o anumită nuanță prevestitoare de furtună a cerului de primăvară.

Uneori, aceste străfulgerări vii de memorie păreau mai degrabă niște bucăți rupte dintr-un vis urât, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat în realitate. Și totuși în multe privințe părea singurul lucru real care se petrecuse vreodată în viața lui Charlotte.

Unica narațiune prin care putea să contracareze tot acest talmeș-balmeș de imagini era cea a ritualului neschimbat de când se știa: cadrul întrunirilor de familie. Dar nici măcar acest cadru nu-i era de mare ajutor. În anul acela procedurile fuseseră nesocotite, iar regulile casei, ignorate. Privind în urmă, totul sugera iminența dezastrului. Cina nu avusese loc acasă la bunicul ei, cum se întâmpla de obicei, ci la ea. Buchetele prinse în corsaje fuseseră de orhidee *Cymbidium* în loc de boboci de trandafir, ca în anii precedenți. În plus, primiseră crochete de pui – tuturor le plăceau crochetele, pe care Ida Rhew le făcea foarte bine, și le mâncau la zilele de naștere și în Ajunul Crăciunului, dar până atunci nu se serviseră de Ziua Mamei, când, din câte își aminteau cu toții, nu aveau la masă decât mazăre, budincă de porumb dulce și șuncă.

Seară de primăvară furtunoasă și luminoasă; fuioare de nori la joasă înălțime și o strălucire aurie; pădăii și flori de ceapă presărate pe pajiște. Aerul avea un miros proaspăt și pătrunzător, de ploaie. Din casă răsunau râsete și glasuri. La un moment dat, s-a auzit vocea plângăreață, ascuțită și țăfnoasă a lui Libby, bătrâna mătușă a lui Charlotte, care a spus:

– Ba nu, Adelaide, eu n-am făcut niciodată așa ceva! N-am făcut în viața mea așa ceva, pentru nimic în lume!

Tuturor celor din familia Cleve le plăcea grozav s-o tachineze pe mătușă Libby. Era o fată bătrână care se temea de orice: de câini, de furtunile cu fulgere și de checul de fructe cu rom, de albine, de bărbații negri și de poliție. Un vânt puternic a scuturat sârma de rufe și a culcat la pământ buruienile înalte de pe maida-nul de vizavi. Ușa de plasă s-a trântit, iar Robin a ieșit afară în fugă, chicotind la o glumă pe care i-o spusese bunică-sa („De ce poate o scrisoare să circule prin țară? Pentru că are *un car de timbre!*“), sărind câte două trepte odată.

Probabil că afară mai era cel puțin o persoană, cineva care avea grijă de bebeluș. La vremea aceea, Harriet nu împlinise încă un an. Era o fetiță greoaie și posomorâtă, cu o claiă de păr negru, un copil care nu plângea niciodată. În momentul acela se afla pe aleea din față, legată în scaunelul ei portabil, care se balansa înainte și înapoi dacă-l întorceai cu cheia. Sora ei, Allison, care pe atunci avea patru ani, se juca liniștită pe trepte cu pisica lui Robin, Weenie. Spre deosebire de Robin, care la acea vârstă vorbea mult și nostim, cu o voce joasă și aspră, tăvălindu-se pe jos de veselie la propriile-i glume, Allison era timidă, chiar sperioasă, și plângea ori de câte ori cineva încerca s-o învețe ceva simplu,

iar bunica lor (care nu putea să rabde un asemenea comportament) abia dacă o băga în seamă.

Mătușă Tat fusese în curte mai devreme, ca să se joace cu fetița. Charlotte însăși, care tot făcea ture între bucătărie și sufragerie, își itise capul pe-afară de câteva ori, dar nu se uitase prea atent, pentru că Ida Rhew, menajera (care se apucase de spălat, ca să aibă mai puțină treabă a doua zi), era când înăuntru, când afară, întinzând rufele pe sârmă. Asta a indus-o în eroare pe Charlotte, făcând-o să stea liniștită, deoarece luna, când se spălau de obicei rufele, Ida era tot timpul pe fază – fie în curte, fie la mașina de spălat aflată pe veranda din spate –, astfel că putea să-i lase fără nici o grijă pe cei mici la joacă. Dar Ida era în mare zor în ziua aceea, căci avea grijă și de oaspeți, și de mașina de gătit, și de fetița cea mică. Pe deasupra, era prostdispusă, întrucât de obicei duminica pleca acasă la ora unu; acum, că trebuia să mai rămână la treabă, bărbatul ei, Charley T., era nevoit să-și pună singur de mâncare la prânz, iar ea însăși nu mai putea ajunge la biserică. De aceea insistase să aducă radioul în bucătărie, ca să poată măcar să asculte slujba evanghelică de la Clarksdale. În timp ce predica de la radio răsuna ostentativ de tare, Ida se învârtea morocânoasă de colo-colo în uniformă ei, rochie neagră și șorț alb, și turna ceaiul cu gheață în paharele înalte, iar cămășile curate de pe sârma de rufe se lăsau în jos, se răsuceau sau își aruncau mânecile în sus cu disperare, prevestind venirea ploii.

Bunica lui Robin fusese și ea la un moment dat pe verandă. Cel puțin asta era sigur, întrucât făcuse o poză. Cum nu erau prea mulți bărbați în familia Cleve, anumite activități solicitante, tipic masculine, cum ar fi altoirea pomilor, reparațiile din gospodărie sau transportul vârstnicilor cu mașina la biserică și la

cumpărături, cădeau adesea în sarcina ei. Iar bunica făcea toate aceste lucruri plină de voie bună, cu o încredere și un dinamism care le uimeau pe timidele ei surori. Nici una dintre ele nu era în stare să conducă un automobil, iar biata mătușă Libby era atât de speriată de aparatele electrocasnice și de mașinăriile de orice tip, încât o apuca plânsul până și la ideea de a aprinde o sobă cu gaze sau de a schimba un bec. Prezența aparatului de fotografiat le intriga, dacă nu chiar le timora, însă admirau siguranța plină de vervă cu care sora lor manevra această invenție masculină care trebuia să fie încărcată, îndreptată spre țintă și declanșată asemenea unei arme de foc. „Uitați-vă la Edith!“, obișnuiau ele să spună, privind-o cum derula filmul sau cum ajusta obiectivul cu iuțea de profesionist. „Nu există lucru pe care Edith să nu-l poată face.“

În tezaurul de înțelepciune al familiei se spunea că Edith, în ciuda abilităților sale eclatante și variate, nu prea avea talent cu copiii. Era prea mândră și nu avea răbdare, iar stilul ei de comportament nu încuraja căldura sufletească. Charlotte, singurul său copil, alerga întotdeauna la mătușile ei (mai ales la Libby) când avea nevoie de alinare, afecțiune ori încurajări. Și, deși Harriet era prea mică pentru a indica vreo preferință, Allison manifesta prudență față de insistentele eforturi ale bunicii sale de-a o îmboldi să scoată vreun sunet și plângea în gura mare când era dusă la ea acasă. Dar, o, cât de mult îl iubise mama lui Charlotte pe Robin și cât de mult o iubise Robin, la rândul său, pe bunica! Ea, o doamnă respectabilă de vârstă mijlocie, juca leapșa cu nepotul în curtea din față și îi prindea șerpi și păianjeni din grădină, ca să se joace cu ei. De asemenea, l-a învățat niște cântece nostime pe care, la rândul ei,

le învățase de la soldații de pe front când fusese soră de caritate în Al Doilea Război Mondial, cum ar fi:

*Am cunoscut o fată pe care o chema Peg¹
Și care avea un picior de lemn,*

cântece pe care Robin le cânta odată cu ea cu vocea lui de copil, răgușită și simpatică.

– EdieEdieEdieEdieEdie!

Până și tatăl și surorile ei îi spuneau Edith, dar Edie era numele pe care Robin i-l dăduse pe vremea când de-abia începuse să vorbească, atunci când gonia ca nebunul pe peluză și o striga plin de încântare. La un moment dat, pe când Robin avea vreo patru ani, i se adresase cu „bătrâna mea fată“.

– Sărmana și bătrâna mea fată! spusese el atunci, grav ca o bufniță, bătând-o ușor pe frunte cu palma lui mică și pistruiată.

Lui Charlotte nu-i trecuse prin minte că o să ajungă așa de apropiată de mama ei, o femeie aspră și rece, și în nici un caz atunci când ea, Charlotte, zăcea în dormitor cu o durere teribilă de cap, dar incidentul de atunci o amuzase grozav pe Edie, devenind cu timpul una dintre istorisirile ei preferate. Edie era deja cărunță când s-a născut Robin, dar în tinerețe avusese un păr de un roșu strălucitor, de culoarea cuprului, la fel ca Robin. „Pentru Robin cel cu pieptul roșu“ sau „Pentru Robinul meu cel roșu²“, scria Edie pe micile felicitări

¹ Joc de cuvinte în limba engleză: Peg este un nume propriu, diminutivul lui Margaret, dar înseamnă și „cuier“.

² Joc de cuvinte în limba engleză: Robin este un nume propriu, dar înseamnă și „măcăleandru“.

care însoțeau cadourile de ziua lui și de Crăciun. „Cu dragoste, de la sărmana și bătrâna ta fată.”

– EdieEdieEdieEdieEdie!

Deși Robin avea numai nouă ani, acest salut tradițional al său, cântecul lui de dragoste pentru bunica, era deja o glumă de-a familiei; îl intona cât îl ținea gura prin toată curtea, așa cum făcea mereu, chiar în clipa în care Edie a apărut pe verandă în acea după-amiază, când l-a văzut pentru ultima oară.

– Hai, vino să-i dai un pupic bătrânei tale fete! i-a strigat ea drept răspuns.

Lui Robin îi plăcea să i se facă poze, însă uneori se rușina și apărea în fotografii cu o claie încâlcită de păr roșu, cu niște coate ascuțite și genunchii tremurători, gata s-o ia la fugă, așa că la vederea aparatului ce atârna la gâtul bunicii a și luat-o la sănătoasa, sughițând de răs.

– Hai, vino înapoi, pramatie! a strigat Edie și, sub impulsul momentului, a ridicat aparatul și i-a făcut totuși o poză.

Acea a fost ultima fotografie a lui Robin. Neclară. O întindere plată, verde, tăiată ușor în diagonală, cu o balustradă albă. Strălucirea înfoiată a tufei de gardenii, conturată clar în prim-plan, la marginea verandei. Un cer sumbru, încărcat de umezeala furtunii, cu unduiri indigo și gri-albăstrui și cu nori involburati, împrejmuți de spițe de lumină. Într-un colț al cadrului se vedea umbra estompată a lui Robin, cu spatele la privitor, fugind de-a lungul peluzei încețoșate ca să-și întâlnească moartea, care-l aștepta – aproape vizibilă – în locul umbros de sub arborele *tupelo*¹.

¹ Specie de arbore din genul *Nyssa*, mai ales *Nyssa aquatica*, des întâlnit în sud-estul Statelor Unite, cu lemnul ușor și moale

*

La câteva zile după aceea, cum zăcea întinsă pe pat în încăperea cu jaluzelele trase, lui Charlotte i s-a conturat brusc un gând prin ceața medicamentoasă. Ori de câte ori Robin pleca pe undeva – la școală, acasă la un prieten, să-și petreacă o după-amiază cu Edie –, era foarte important pentru el să-și ia la revedere, adesea îndelung, afectuos și chiar ceremonios. Charlotte avea nenumărate amintiri cu bilețelele pe care i le lăsase, cu sărutările aruncate în zbor de la fereastră și cu mâna lui micuță fluturând în sus și-n jos înspre ea de pe locul din spate al mașinii care se îndepărta: „La revedere! La revedere!” Când era mic, învățase să spună „pa-pa” cu mult înainte de a spune „bună”. Era felul lui de a saluta pe cineva, nu numai de a-și lua rămas-bun. Iar lui Charlotte i se părea extrem de crud faptul că de data asta nu existase nici un fel de „la revedere”. Era atât de răvășită, încât nu-și mai amintea limpede care fusese ultimul schimb de cuvinte între ea și Robin și nici când îl văzuse ultima dată; or, avea nevoie de ceva concret, de o mică amintire finală care să i se strecoare în palmă și care s-o îndrume – căci de-acum era oarbă și se poticnea la tot pasul prin acest deșert apărut brusc în existența ei, deșert ce se întindea din momentul prezent până la sfârșitul vieții. Pe jumătate nebună de durere și de nesomn, aiurase multă vreme și bâiguise tot timpul în prezența mătușii Libby (pentru că Libby a fost cea care i-a stat alături în toată acea perioadă, Libby, cu compresele ei reci și cu aspicurile ei, Libby, cea care n-a părăsit-o niciodată, Libby, cea care a salvat-o), întrucât nici soțul ei, nici altcineva nu au putut să-i ofere nici cea mai mărunțică consolare, și, cu toate că propria-i mamă (care pentru cei din afară părea că „face față bine”) rămăsese neschimbată atât în obiceiuri, cât

și în înfățișare, continuând să se ocupe cu dârzenie de treburile zilnice, Edie n-avea să mai fie niciodată așa cum fusese. Durerea o transformase într-o stană de piatră. Și era îngrozitor s-o vezi așa.

–Dă-te odată jos din patul ăla, Charlotte! urla ea, deschizând larg obloanele. Uite, ia niște cafea, piaptână-ți părul... Nu poți să zaci așa la infinit!

Până și bătrâna și inocenta Libby se cutremura uneori de răceala sticloasă din privirea lui Edie când aceasta se întorcea de la fereastră ca să-și privească fiica zăcând în dormitorul întunecos: feroce și nemiloasă, asemenea lui Arcturus¹.

–Viața merge înainte.

Asta era una dintre zicalele preferate ale lui Edie. O minciună. În zilele acelea Charlotte încă se mai trezea într-o stare de delir medicamentos și se ducea să-și vadă fiul mort la școală sau sărea din pat de câte cinci-șase ori pe noapte și îi striga numele. Și câteodată, pentru un moment sau două, avea senzația că Robin era sus, în cameră, și că totul fusese un vis urât. Dar după ce ochii i se adaptau la întuneric și vedea mizeria jalnică și hidoasă (batiste de hârtie, flacoane de medicamente, petale de flori veștede) răspândită pe noptieră, începea din nou să suspine adânc, deși suspinase atât de mult, încât deja o dureau coastele, căci știa că Robin nu era sus, că nu mai era în nici un loc de unde să se întoarcă vreodată.

Odată, mai demult, Robin își băgase niște cartonașe între spițele bicicletei. Deși nu-și dăduse seama pe atunci, Charlotte își nota în minte când venea sau când

¹ Una dintre cele mai luminoase stele de pe cer (a patra ca luminozitate) și cea mai luminoasă dintre stelele constelației Bouarului

pleca după zornăitul pe care-l făcea bicicleta lui de copil. Un copil de prin vecini avea o bicicletă care zornăia exact la fel și, ori de câte ori o auzea în depărtare, inima îi zvâcnea în piept preț de o clipă avântată, șovăielnică și magnific de crudă.

O strigase cumva? I se rupea sufletul când se gândea la ultimele lui clipe de viață, și totuși nu se putea gândi la nimic altceva. Cât durase? Suferise? Toată ziua se uita în tavan, până când umbrele începeau să alunece peste el, apoi zăcea culcată, deși trează, și privea țintă la strălucirea cadranelor fosforescent al ceasului în întuneric.

–Nu folosește nimănui dacă zaci așa în pat și plângi toată ziua, îi spunea Edie cu un glas tăios. O să te simți mult mai bine dacă te îmbraci, ieși în lume și-ți aranjezi părul.

În vise, Robin îi apărea reținut și distant, de parcă îi ascundea ceva. Ea tânjea să-l audă spunându-i vreun cuvânt, dar Robin nu se uita niciodată în ochii ei și nu-i vorbea niciodată. În cele mai negre zile Libby murmurase ceva, îi repetase întruna ceva ce Charlotte nu înțelesese. „Nu ne-a fost dat să-l avem, draga mea. Nu ne-a fost sortit să-l păstrăm. Am fost norocoase că l-am avut printre noi atât cât l-am avut.“

Acesta era gândul care-i venise lui Charlotte, printr-o ceață narcotică, în dimineața aceea fierbinte, în camera cu stururile trase. Că tot ce-i spusese Libby atunci era adevărat. Și că, într-un fel foarte ciudat, toată viața lui, încă de când era mic, Robin încercase să-și ia rămas-bun de la ea.

Edie a fost ultima persoană care l-a văzut pe Robin în viață. Nimeni n-a înțeles prea bine ce s-a întâmplat. În timp ce familia ei stătea de vorbă în camera de

zi – acum cu tăceri tot mai îndelungate, cu fiecare dintre cei prezenți uitându-se politicoș în jur și așteptând să fie chemat la masă –, Charlotte, ghemuită în genunchi, scotocea prin bufet după șervetele ei bune, de in (când intrase mai înainte în sufragerie, văzuse că masa era întinsă, dar pe ea erau puse șervetele din bumbac, cele de fiecare zi; Ida, cum îi era stilul, pretindea că nu auzise niciodată despre existența celorlalte și zicea că șervetele de picnic, cele ecosez, erau singurele pe care le găsisse). Charlotte însă tocmai găsisse șervetele bune și era pe punctul de a o striga pe Ida („Vezi? Exact acolo unde ți-am spus eu că sunt!“), când, deodată, a izbit-o pur și simplu convingerea că s-a întâmplat ceva rău.

Fetița. Acesta fu primul ei instinct. Sări ca arsă, lăsând șervetele să cadă pe covor, și ieși în fugă pe verandă.

Dar Harriet era în regulă. Prinsă în curele în leagăn, se uita fix la mama ei cu niște ochi mari și serioși. Allison ședea pe alee, cu degetul mare în gură. Se leșina înainte și-napoi, scoțând un bâzâit ca de viespe. Părea nevătămată, dar Charlotte observă că plânsese.

– Ce s-a-ntâmplat? o întrebă. Te-ai lovit?

Allison, ținând în continuare degetul în gură, dădu din cap că nu.

Charlotte văzu cu coada ochiului o mișcare de săgeată undeva înspre capătul curții... Robin? Dar când se uită mai atent într-acolo, nu zări pe nimeni.

– Ești sigură? o întrebă din nou pe Allison. Te-a zgâriat pisoiiul?

Allison scutură din cap. Charlotte se puse imediat în genunchi și o verifică rapid: nici urmă de cucuie sau de zgârieturi. Pisica dispăruse.

Încă neliniștită, o sărută pe Allison pe frunte și o duse în casă („De ce nu te duci tu să vezi ce face Ida în

bucătărie, scumpo?“), apoi ieși din nou, ca să vadă ce face bebelușul. Charlotte mai simțise și altă dată astfel de puseuri de panică, răsărite ca prin vis, de obicei pe la miezul nopții, când vreunul dintre copii avea mai puțin de șase luni; o trezeau brusc din somnul cel mai adânc și o făceau să se repeadă la leagănul copilului. Allison n-avea nimic însă, iar bebelușul era în regulă... Charlotte intră în camera de zi și o puse pe Harriet în brațele mătușii Adelaide, ridică șervetele căzute pe covoraș, apoi – încă într-o stare de semi-somnambulism, fără să știe de ce – se duse în bucătărie să ia borcanelul cu caise pentru bebeluș.

Soțul ei, Dix, îi spusese să nu-l aștepte cu cina. Dix era la vânătoare de găște sălbatice. Nu era nici o problemă. Când Dix nu era la bancă, de obicei mergea fie la vânătoare, fie la mama lui. Charlotte deschise cu zgomot ușa de la bucătărie și trase un taburet ca să poată lua din dulap borcanul cu piure de caise pentru cea mică. Ida Rhew, îndoită de șale, scotea din cuptor o tavă cu chifle calde. „Dumnezeu“, se auzi deodată vocea spartă și cântată a negrului de la radioul cu tranzistori. „Dumnezeu nu se schimbă niciodată.“

Of, programul acela evanghelic! Era un gând care a tot urmărit-o pe Charlotte de-atunci, dar pe care nu l-a spus nimănui. Dacă Ida n-ar fi dat radioul așa de tare, poate că ar fi auzit ce se întâmplă în curte și ar fi știut că ceva nu era în regulă. Dar de fapt (se zvârcolea noaptea în așternut, încerca neconștient să urmărească evenimentele până la o posibilă Cauză a Cauzelor), de fapt ea, Charlotte, fusese cea care-i ceruse pioasei Ida să lucreze duminica. „Amintiți-vă de sabbat și păstrați-l sfânt.“ În Vechiul Testament, Iehova nimicea oamenii pentru mult mai puțin decât atât.

– Chiflele astea-i aproape gata, zise Ida Rhew, aplecându-se din nou la cuptor.

– Ida, am eu grijă de ele. Cred că o să plouă. Ce-ar fi să aduci rufele înăuntru și să-l chemi pe Robin la masă?

Când Ida se întoarse în bucătărie – morocănoasă și țeapănă –, cu un braț plin de cămăși albe, anunță:

– Nu vrea să vină.

– Spune-i să vină imediat. Chiar acum.

– Nu știu pe unde-i. L-am strigat de vreo șase ori.

– Poate că-i vizavi.

Ida lăsă rufele în coșul pentru călcat. Ușa de plasă se închise cu zgomot.

– Robin! o auzi Charlotte strigând. Vino imediat, sau îți rup picioarele. Și apoi din nou: Robin!

Dar Robin nu veni.

– Of, Doamne! suspină Charlotte.

Se șterse pe mâini cu prosopul de bucătărie și ieși în curte. Odată ajunsă acolo, își dădu seama, cuprinsă de o șovăială ce aducea mai degrabă a iritare, că habar n-avea unde să-l caute. Bicicleta lui Robin stătea sprijinită de verandă. El știa foarte bine că nu era cazul s-o pornească haihui cu atât de puțin timp înainte de ora cinei, mai ales când aveau musafiri.

– Robin! îl strigă.

Se ascundea oare? Prin vecini nu erau copii de vârsta lui și, cu toate că din când în când mai apăreau niște puști rufoși – și albi, și negri – ce colindau de pe malul râului până pe trotuarele largi, umbrite de stejari, de pe George Street, acum nu se zărea nici unul. Ida îi interzisese lui Robin să se joace cu ei, dar uneori băiatul mai încălca regula. Cei mai mici te umpleau de milă, cu genunchii lor juliți și piciorușele murdare. Deși Ida îi izgonea cu severitate din curte, Charlotte, când se simțea

mai mărinimoasă, le dădea uneori niște mărunțiș sau câte o limonadă. Dar de când crescuseră mai mari, la vreo treisprezece-paisprezece ani, prefera să se retragă în casă, lăsând-o pe Ida să-i alunge cu oricâtă asprime dorea. Puștaniii ăștia trăgeau cu alice în câini, furau lucruri de pe verandele oamenilor, foloseau un limbaj vulgar și alergau pe străzi până noaptea târziu.

Ida zise:

– Niște mucoși jegoși alerga pe stradă ceva mai de vreme.

Când folosea expresia „mucoși jegoși“ voia să spună că erau albi. Ida îi detesta pe copiii albi săraci și îi acuza cu o ferocitate arbitrară pentru toate belelele care aveau loc în curtea lor, chiar și pentru cele la care Charlotte era sigură că puștii nu contribuiseră în nici un fel.

– Era și Robin cu ei? întrebă Charlotte.

– Nu.

– Pe unde-s acum?

– I-am gonit io.

– Încotro?

– Încoloșă, spre depou.

Bătrâna doamnă Fountain, vecina de alături, ieșise în curtea ei, în obișnuita jachetă albă și cu ochelarii cu lentile colorate, ca să vadă ce se întâmplă. Imediat în urma ei se afla Mickey, pudelul decrepit cu care semăna caraghios de mult: avea și el un nas ascuțit, bucle cenușii țepene și bărbia împinsă bănuitor în față.

– Ei, strigă ea veselă, dai ditamai petrecerea pe-acolo!

– Numai cu familia, îi strigă drept răspuns Charlotte în timp ce scruta orizontul tot mai întunecat de dincolo de Natchez Street, unde șinele de tren se pierdeau, drepte și lungi, în depărtare.

Ar fi trebuit s-o invite la cină și pe doamna Fountain. Era văduvă și singurul ei copil murise în războiul din

Coreea, dar se plângea de fiecare mărunțiș și-și băga nasul peste tot. Domnul Fountain, care fusese proprietarul unei curățătorii chimice, murise destul de tânăr; lumea glumea cum că nevastă-sa l-ar fi băgat în mormânt cu cicăleala ei.

– Ce s-a întâmplat? Întrebă doamna Fountain.

– Nu l-ați văzut cumva pe Robin?

– Nu. Eu am fost sus, în pod. Am făcut curățenie toată după-amiaza. Știu că arăt ca naiba. Vezi tot mormanul ăsta de gunoi pe care l-am scos de acolo? Știu că gunoierii nu vin decât marți dimineța și nu-mi place deloc să trebuie să las mizeria asta pe stradă, dar n-am ce să fac. Pe unde a zbughit-o Robin? Nu-l găsiți?

– Sunt sigură că nu s-a dus prea departe, spuse Charlotte ieșind pe trotuar ca să se uite pe stradă. Dar e vremea cinei.

– O să înceapă să fulgere, zise Ida Rhew uitându-se spre cer.

– Doar nu crezi c-o fi căzut în bazinul cu pești, nu-i așa? spuse neliniștită doamna Fountain. Întotdeauna mi-a fost teamă că unul dintre copiii tăi ar putea să cadă acolo.

– Bazinul ăla n-are nici treizeci de centimetri adâncime, îi răspunse Charlotte.

Totuși, se întoarse brusc și se îndreptă spre curtea din spate.

Edie apăruse pe verandă.

– S-a întâmplat ceva?

– Nu-i în spate! strigă Ida Rhew. M-am uitat deja acolo.

Când Charlotte trecu pe lângă fereastra deschisă de la bucătărie, pe o latură a casei, auzi din nou slujba religioasă a Idei de la radio:

*Blând și molcom Isus ne cheamă,
Ne cheamă pe mine și pe tine,
Vezi, lângă porți, El ne așteaptă și ne privește...*

Curtea din spate era pustie. Ușa de la magazia de scule era întredeschisă: nu era nimeni acolo. O pânză vâscoasă de mucegai verde plutea pe suprafața bazinului. Când Charlotte ridică privirea, creanga răsfirată a unui fulger scânteie printre norii întunecați.

Doamna Fountain îl văzu cea dintâi. Țipătul ei o făcu pe Charlotte să încremenească în loc. Apoi se întoarse și o luă la fugă înapoi, repede, foarte repede, și totuși nu suficient de repede, cu tunetul huruind sec în depărtare, și totul se îmbracă în lumină sub cerul de furtună, pământul o împroșca în timp ce tălpile pantofilor i se afundau în nămolul cleios, corul continua să cânte undeva și un vânt puternic, iscat brusc, un vânt rece, aducător de ploaie, vâjâia printre stejarii de deasupra, cu un sunet ca al unor aripi uriașe, iar peluza parcă se înălța verde și otrăvită în jurul ei, încercuind-o ca o mare, pe când ea se îndrepta orbește, poticnindu-se îngrozită, spre ceea ce știa deja, pentru că totul se afla chiar acolo, în țipătul doamnei Fountain, că era cel mai teribil lucru care putea să se întâmple.

Unde era Ida când Charlotte a ajuns acolo? Unde era Edie? Ea nu-și amintea decât de doamna Fountain, care ținea în mână o batistuță de hârtie mototolită și și-o apăsa cu putere pe gură, în timp ce ochii i se roteau nebunește în orbite, în dosul ochelarilor sidefii – doamna Fountain, lătratul pudelului ei și, răsunând parcă de niciunde și totuși de undeva și de peste tot în același timp, vibrația puternică și nepământească a urltelor lui Edie.